

CANCELL.
MARTIS B.
1716.*

IV. B 5 99

Sod

55.

2. 5. ~~IX~~ X

XXVIII. 9. *

26

DISSE^TRATI^O
DE
JURE
TABACI,

Quam
In Illustri
Academia Hasso - Schaumburgica,

IN AUDITORIO JCTORUM
ad diem 4. Sept. M D C C.

Publico Eruditorum examini submittunt

PRÆSES
HENR. ERN. KESTNER,
D. & Prof. Jur. Ordin.

ET RESPOND.
JOHANNES CONRAD. KRANTZ,
Cassellanus.

RINTHELI,
Denuo recusa M DCC XII.

§. I.

E Jure Tabaci Specimen aliquod paucis lineolis editurus, statim in frontispicio discursus notandum duxi, me non sive de usu sive de abusu Tabaci acturum, quippe quam materiem non ad forum juridicum, sed medicum potius pertinere existimo. Usum Tabaci nimium quantum evehit vir de re medica meritissimus Dn. Bonteko tr. vom menschlichen Leben p. 3. §. 42. 43. abusum docet vir eruditissimus Dn. Albinus diff. de Tabaco & Jacobus Balde de abuso Tabaci cons. Tappii Orat. de Tabaco. Nos hanc controversiam ob rationem dictam relinquimus intactam, id tamen, si a delicatis rei hujus aestimatoribus non ægre feratur, adjicimus, ne quid nimis!

§. II. Quid Jus, quomodo vocabulum Juris sumatur, infiniti Juris commentatores abunde explicant, ut adeo in his desindare velle, esset tempus terere. Vocabulum Tabacum ab insula Tabacco vel Tabasco, in America prope insulam Virginiam sita, ori-

gi-

ginem derivare videtur. Hispani primum Tabacum in Lusitaniam attulerunt. In Angliam primus dicitur ejus semen detulisse Franciscus Drack Angliae seculi superioris Argonauta; Nicotiana appellatur a Joh. Nicotio Regio Gallorum consiliario, cuius beneficio an. 1559. & 60. Gallis innotuit. *Dietber. in ad-
dit. ad spec. Speidel. sub verbo Toback*, ab aliis herba san-
cta, sacra ob mirandas virtutes, Panacea & Germa-
nis Taback, Nicotian, Indianisch Wunder-Kraut/
heilige Kraut dicitur.

§. III. Cum vero ex immotis Juris Naturæ principiis constet, Humano Generi in universam terram ejusque fructus jus competere, quippe quarum rerum alias nullus usus, & cum sine his genus huma-
num perire deberet, *Dn. Coccej. pos. Jur. Cent. 5.* Ita vix dubium est, ad hosce fructus quoque ipsum ipsius Tabaci usum referendum. An vero usus ejus impe-
diri, & per leges restringi possit, ad nostrum scopum pertinere, & in quæstionem venire meretur. Si hi-
storiarum monumenta evolvamus, adinvenimus,
quod Amurathes IV. Turcarum Tyrannus, ne quis subditorum Tabacum sugeret, sub pæna capitis prohi-
buerit, quia prolis multitudinem impediret, Ruslo-
rum Imperator an. 1634. usum ejus publico mandato prohibuit: refert etiam *Olearius in der Moeseritis-
chen Resse-Beschreibung l. 3. c. 6. p. 197.* Virgis cæ-
sos, alas nasi dissectas, imo stygmate notatos fuisse Tabacifugas. Subjungiturque Persæ Schach Abbas ex-
emplum qui ob violatum Tabaci interdictum militi &
nasum & labia præscindi curavit, & venditorem man-
dati ignarum una cum Tabaco comburi voluit. Rex

Britannia, videns multa ex Tabaco fumo oriri mala, id subditis suis dissuadere sequentibus allaboravit verbis: Tandem inquit, o cives, si quis pudor, rem insanam abjecite, ortam ex ignominia, receptam errore, frequentatem stultitia, unde & ira numinis accenditur, corporis sanitas atteritur, res familiaris arroditur, dignitas gentis senescit domi, vilescit foris: rem visu turpem, olfactu insuavem, cerebro noxiā, pulmonibus damnosam, &, si dicere liceat, atri fumi nebulis tartareos vapores proxime repräsentantem. Nos qui non exemplis, sed jure in juridico foro pugnandum ducimus, affirmativam statuimus sententiam, quoniam principes pro salute Reipubl. etiam de rebus indifferentibus, uti Tabaci usus est, legem ferre possunt c. 6. de R. I. in 6. 1. 6. 7. de leg. l. 29. C. ds testam. Lauterb. comp. jur. tit. de leg. excipimus actus necessitatis si scilicet instar medicinæ Tabacum præscribatur.

§. IV. Concesso Tabaci usu, certum est, hunc a summa potestate quo ad modum utendi temperari atque circumscribi posse, inde in rite compositis civitatibus prohibutum reperitur, ne suffitus hic Tabaci in locis pericolosis & incongruis, puta in stabulo, horreo, vel etiam periculo modo, veluti carbonibus candentibus, vel fune ardenti Kohlen so glüend / oder brennender Lunte / fiat, eoque pertinent saluberrimæ illæ ordinationes, ne Tabacum in sylvis fumetur. In Waldern ist nicht zugelassen / daß die Holzhauer Feuer zum Toback sauffen / an welches sich fast heut zu Tage männlich gewehnet / mitnehmen / denn bey den dürren Zeiten das Feuer leicht den Most und die Blätter erreichen / und bald eine gross

se

se Gluth angehen kan / wie die Erfahrung bezeuget
Nic. Meurer in Forst- und Jagt-Recht Part. I. pag. 3.
 Fürstliche Weimarsche Forst-Ordnung art. 8. §. 9.
 Fürstliche Gothische Wald-Ordnung art. 10. §. 10.
 Bayerische Forst-Ordnung art. 32. Fürstliche Braun-
 schweig. Lüneb. Forst-Ordnung cap. 3. num. 36. Fürst-
 liche Marburg. Holz-Ordnung art. 33. Würtenb.
 Forst-Ordnung P. 2. tit. Von Hirschen und andern
 Feuer sc. Oldenb. in Itiner. jur. tit. 5. §. 440.

§. V. Cum rebus in & exportandis a summa
 potestate , vi supremi illius Juris , quod tenent , &
 inter regalia referri solet , certum aliquod vectigal im-
 ponni possit , dubium nullum est , talem legem usui Ta-
 baci quoque præscribi posse , Klockius de arario lib. I.
 cap. 14. n. 60. & seqq. attestatur , e nudis fistulis ad u-
 sum Tabaci comparatis quinquaginta millia floreno-
 rum plus minusve quotannis in provincias unitas in-
 ferri , quantum igitur ex usu Tabaci?

§. VI. Gravior existit quæstio , an Tabacum
 ad hostes transvehere liceat. De qua *Marquard. de jur.*
mercat. pag. 147. n. 33. Certum equidem est , si genti-
 um jura consulamus , quod non tantum ipsæ res hosti-
 les , sed etiam quæ ab extraneis advehuntur merces ,
 quæ communi nomine contrabandæ dici consueve-
 runt , hostibus afferri possint. Nam omne illud
 commercium extraneorum , quo hostis vires augen-
 tur , & ad præsentem belli statum faciunt , indictum
 est , quæ vero ad voluptatem hostium potius vergunt
 merces , ille prohiberi nequeunt , hostem enim istæ
 magis enervant quam roborant , quod si vero usum

Ta-

Tabaci consideremus, ille militibus tam gratus, tam acceptus est, ut, et si omnibus rebus fere destituantur, per aliquod dies eodem contenti sint, ex qua rationem manifeste constare credo, quod quibus victualia exportare ad hostes vel lege vel pacto interdictum, illi nec etiam Tabacum illis adferre debent. *Conf. l. 2. pr. ibi ut ferrum & frumentum & sales ff. de publ. cap. 2. X. de Iudeis cap. 1. extrav. comm. eod. Horn. disput. inaugur. de merc. illuc. cap. 4. tbes. 9.*

§. VII. Penu legata, ea, quæ ad esum potumque spectant, venire, constat, quid de Tabaco sentendum? Resp. respiciendum erit, an medicinæ causa adhibeatur, & non comprehendetur sub hoc legato, si vero ad sustentationem destinetur, ut milites aliquæ prætendunt, continebitur sub hoc legato *arg. l. 5. ff. de Penu legata.*

§. VIII. An Doctores, an consiliarii Tabaci dentur nostrum non est inquirere, interim ex Harsdörffero Feltmannus de titul. bonorum pag. 69. inquit, Tituli sunt ambitionum hominum, quod Tabaci fumus illis cibo potumque gravior sit, reputantium.

(7)

COROLLARIA.

I.

Primogenitus ante dignitatem Regiam natus,
secundo genitum in dignitate regia natum
in successione excludit.

2. Liberis rebus publ. æque ac aliis summis principibus jus competit quascunque dignitates concedendi.
3. Legati a jurisdictione ac potestate ejus principis, ad quem missi, exempti non sunt, adeoque si ibi vel delinquent, vel contrahunt, ibi cœu in loco delicti vel contractus forum fortiuntur.
4. Si procurator forte & usuras nomine Domini ex mutuo exigat, neque Domino restituat, debet usuras totius summæ, quam exigit.
5. Si solo pacto & voluntate partes velint usuras pro forte habere, non desinunt usuræ usurarum, sed ea causa in anatocismum cadit.
6. In correali negotio plures sunt obligationes personarum, sed unum debitum.

7. Pa-

¶ (8) ¶

7. Pactum reale correi prodest & nocet hæredi,
non personale.
8. Divisio mutui in civile & mixtum fundamen-
to caret.
9. Meretricem è luponari extractem in uxorem
ducere, accensetur operibus charitatis, dici-
turque proficere in remissionem peccatorum
C. inter opera X. de spons.
10. Justinianus adulterii pœnam in foemina mi-
gitavit *Nov. 134. c. 10.* num id fatis æquè ?
neg.
11. Qui virginem consentientem abduxit matri-
monii contrahendi causa, an incidat in pœ-
nam *l. un. C. de rapt. virg.*? affirm.
12. Quæritur an in regno consuetudo ista in-
troducit possit, ne Rex aut ipse matrimo-
nium contrahat, aut filium filiamve elo-
cet aliter, quam de consilio procerum ? af-
firm.
13. An legitima sit prætensio Moscovitarum
fæminarum quærentium, a marito teste O-
leario, ferio se non amari propterea
quod verberibus sæpius non ex-
cipiantur ? neg.

¶ ¶

94 A 7367

Sb.

VD17

25

DISSE^TRATI^O
DE
**JURE
TABACI,**

Quam
In Illustri
Academia Hasso - Schaumburgica,

IN AUDITORIO JCTORUM

ad diem 4. Sept. M DCC.

Publico Eruditorum examini submittunt

PRÆSES
HENR. ERN. KESTNER,
D. & Prof. Jur. Ordin.

ET RESPOND.
JOHANNES CONRAD. KRANTZ,
Cassellanus.

RINTHELI,
Denuo recusa M DCC XII.